

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi leimaverolain 30 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan vapautettavaksi lainhuudatusleimaverosta kiinteistön vaihto, joka tehdään luonnonsuojelulaissa tarkoitettun luonnonsuojelualueen perustamiseksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Muutostarpeen syyt ja ehdotettu muutos

Valtioneuvosto on 20 päivänä joulukuuta 1990 tehnyt periaatepäätöksen valtakunnallisesta rantojen suojeluohjelmasta. Rantojen suojeluohjelma toteutetaan perustamalla luonnonsuojelulain (71/23) mukaisia luonnonsuojelualueita. Aiemmin on tehty muita suojeluohjelmia koskevia periaatepäätöksiä.

Yksityisomistuksessa olevat alueet on tarkoitettu ensisijassa rauhoittaa perustamalla maanomistajan kanssa sovittavalla tavalla maanomistajan hakemuksesta luonnonsuojelualue siten, että rauhoittamisesta aiheutuva taloudellisen hyödyn menetys korvataan maanomistajalle täyden korvauksen periaatteen mukaisesti. Vaihtoehtoisesti alue voidaan hankkia valtion omistukseen, jolloin siitä maksetaan täysi korvaus. Maanhankinnoista mahdollisimman suuri määrä pyritään toteuttamaan maanvaihdoin yksityisten omistajien ja valtion välillä.

Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan rantojen suojeluohjelman toteuttamiseksi tehtävien kiinteistönluovutusten leimaverotuksessa ja luovutusvoittoverotuksessa sovelletaan samoja huojuksia, jotka koskevat

muissa vastaavissa tilanteissa tehtäviä luovutuksia. Siten kaupat ja vaihdot ovat yleensä leimaverosta vapaat eikä niihin sovelleta satunnaisen myyntivoiton verotusta. Periaatepäätöksen mukaan hallitus antaa eduskunnalle esitykset verolainsäädäntöön tehtävistä tarpeellisista tarkistuksista, jottei maanomistajan asema näissä tapauksissa heikkene ohjelman vuoksi.

Leimaverolain 16 §:n (963/86) mukaan kiinteistön omistusoikeuden luovutuskirja on lainhuutoa haettaessa varustettava veron määrää vastaavilla leimamerkeillä. Leimaveron suorittamisvelvollisuus on kytketty lainhuudon hakemiseen. Leimaverollisia ovat vastikkeelliset saannot eikä leimaveroa peritä vastikkeettomista saannoista. Kauppakirja, vaihtokirja ja muu luovutuskirja testamenttia ja lahjakirjaa lukuunottamatta on varustettava leimamerkeillä lainhuutoa haettaessa.

Lainhuudatuksesta ja kiinteistönsaannon moittimisajasta annetun lain (86/30) 1 §:n mukaan jokainen, joka on saanut omistusoikeuden kiinteistöön, on velvollinen hankkimaan saannolleen lainhuudon.

Leimaveron 4 prosenttia, jos omaisuuden arvo on enintään 70 000 markkaa, 5 prosenttia, jos omaisuuden arvo on yli

70 000 markkaa, mutta ei ylitä 200 000 markkaa ja 6 prosenttia, jos omaisuuden arvo on yli 200 000 markkaa.

Leimaverovelvollisuus luonnonsuojelulain mukaisissa tapauksissa syntyy silloin, kun yksityinen omistaja ja valtio vaihtavat maa-alueita luonnonsuojelualueen perustamiseksi. Jotta valtioneuvoston periaatepäätöksessä ilmaistu periaate toteutuisi myös näissä tapauksissa, ehdotetaan leimaverolain 30 §:n 1 momenttiin lisättäväksi uusi 9 kohta. Säännöksen mukaan kiinteistön vaihto, joka on tapahtunut luonnonsuojelulain mukaisen luonnonsuojelualueen perustamiseksi, olisi leimaverosta vapaa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksen taloudellisia vaikutuksia ei voida tarkkaan arvioida. Alustavien arvioiden mukaan vaihtoja olisi muutamia kymmeniä

vuodessa. Vaihdeettavien maa-alueiden arvot vaihtelevat eri puolilla maata, mutta ranta-alueiden arvo on yleensä muita maa-alueita korkeampi.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on sen hyväksynyt. Lakia sovellettaisiin vaihtoihin, jotka tapahtuvat lain voimaantulon jälkeen.

4. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa järjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

leimaverolain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 30 §:n 1 momenttiin,
 sellaisena kuin se on muutettuna 5 päivänä marraskuuta 1954, 29 päivänä elokuuta 1975, 7
 päivänä kesäkuuta 1978, 21 päivänä joulukuuta 1990 ja 28 päivänä joulukuuta 1990 annetuilla
 laeilla (402/54, 694/75, 416/78, 1167/90 ja 1333/90) uusi 9 kohta seuraavasti:

30 §

Kiinteistön omistusoikeuden luovutuskirja
 on leimaverosta vapaa:

— — — — —
 9) siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihta-
 malla se toiseen kiinteistöön ja vaihto on
 tapahtunut luonnonsuojelulain (71/23) mukai-
 sen luonnonsuojelualueen perustamiseksi.
 — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 1991. Lakia sovelletaan lain voimaantu-
 lon jälkeen tapahtuneisiin kiinteistön vaihtoi-
 hin.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*

Laki

leimaverolain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 30 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on muutettuna 5 päivänä marraskuuta 1954, 29 päivänä elokuuta 1975, 7 päivänä kesäkuuta 1978, 21 päivänä joulukuuta 1990 ja 28 päivänä joulukuuta 1990 annetuilla laeilla (402/54, 694/75, 416/78, 1167/90 ja 1333/90) uusi 9 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

30 §

Kiinteistön omistusoikeuden luovutuskirja
on leimaverosta vapaa:

9) siltä osin kuin kiinteistö on saatu vaihtamalla se toiseen kiinteistöön ja vaihto on tapahtunut luonnonsuojelulain (71/23) mukaisen luonnonsuojelualueen perustamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 1991. Lakia sovelletaan lain voimaantulon
jälkeen tapahtuneisiin kiinteistön vaihtoihin.
